

माध्यमिक शाळा शिष्यवृत्ती परीक्षा फेब्रुवारी 2008

बैठक क्रमांक

प्रश्नपत्रिका कोड क्रमांक

2 1 5 1 5 4 0 1 9 9

0 1 3 3

बुद्धिमत्ता चाचणी (मराठी)

एकूण गुण : 100

वेळ : 15.00 ते 16.00

प्रश्नपत्रिका सोडविण्यापूर्वी कृपया खालील सूचना काळजीपूर्वक वाचा.

सूचना :-

- (1) या प्रश्नपत्रिकेमध्ये प्रत्येकी 'दोन' गुणांचे 50 प्रश्न आहेत.
- (2) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (3) उत्तरे लिहिण्यासाठी स्वतंत्र उत्तरपत्रिका दिलेली आहे. प्रत्येक प्रश्नाच्या उत्तरासाठी चार पर्याय दिलेले आहेत. पर्याय क्र. 1, 2, 3 किंवा 4 असे इंग्रजीत आहेत. त्यापैकी एकच पर्यायी उत्तर योग्य आहे. उत्तराचा योग्य पर्याय क्रमांक उत्तरपत्रिकेत चौकटीमध्ये इंग्रजी अंकातच लिहावा. जसे- **4**
- (4) उत्तराचा पर्याय क्रमांक इंग्रजी अंकातच नोंदवावा. अन्य भाषेमध्ये नोंदविलेली उत्तरे ग्राह्य धरली जाणार नाहीत.
- (5) शक्यतो खाडाखोड करू नये व उत्तरांवर गिरवू नये. अशी दुरुस्त केलेली पर्यायी उत्तरे ग्राह्य धरली जात नाहीत.
- (6) काळ्या किंवा निळ्या शाईच्या पेनाने किंवा बॉलपेनने उत्तरे नमूद करावीत. शिसपेन्सिलने अथवा लाल किंवा इतर शाईने लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (7) उत्तराची दुरुस्ती करावयाची झाल्यास उत्तराच्या चौकोनातील उत्तर क्रमांकावर **3** अशा प्रकारे तीन आडव्या रेषा मारून बदललेल्या उत्तराचा पर्याय क्रमांक चौकोनापुढे उजव्या बाजूसच लिहावा. जसे **3** 2
- (8) उत्तराची केलेली दुरुस्ती प्रत्येक प्रश्नासाठी एकदाच मान्य होईल.
- (9) एका विषयासाठी दुरुस्त केलेल्या जास्तीत जास्त पाच उत्तरांची दुरुस्ती ग्राह्य धरण्यात येईल. पाच पेक्षा जास्त उत्तरे नोंदविल्यास अशा जास्त दुरुस्त्या ग्राह्य धरल्या जाणार नाहीत.
- (10) परीक्षेस थोडाच वेळ असल्यामुळे एखाद्या प्रश्नाचे उत्तर तुम्हाला येत नसल्यास, पुढील प्रश्न सोडवा. शेवटी वेळ शिल्लक राहिल्यास सोडलेल्या प्रश्नांसाठी पुन्हा प्रयत्न करा.
- (11) प्रश्नपत्रिकेत पुढील तसेच प्रत्येक पानावर खाली कच्चे काम करण्यासाठी मोकळी जागा आहे, तेथेच कच्चे काम करा.
- (12) खाली दिलेल्या सराव प्रश्नांचे काळजीपूर्वक वाचन करून, सराव प्रश्न नमुना उत्तरपत्रिकेत दर्शविल्याप्रमाणे उत्तर 1, 2, 3 किंवा 4 यापैकी योग्य पर्याय अंकातच नोंदविण्याची काळजी घ्यावी.

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

सराव प्रश्न

- (1) दिलेल्या अक्षरमालेतील मध्यभागी येणाऱ्या अक्षराच्या डावीकडील सातवे अक्षर कोणते ?

(1) G (2) T (3) F (4) S

- (वरील अक्षरमालेत मध्यभागी येणारे अक्षर 'M' आहे. त्याच्या डावीकडील 7 वे अक्षर 'F' आहे. म्हणून नमुना प्रश्न उत्तरपत्रिकेत प्रश्न 1 च्या समोरील चौकोनात 3 हा अंक लिहिला आहे.

नमुना उत्तर

1 3 2 2

- (2) खालीलपैकी तिघांच्या गटात न बसणारी आकृती कोणती ?

(1)

(2)

(3)

(4)

(दुसऱ्या आकृतीत काळ्या रंगाने रंगवलेला भाग अन्य आकृत्यांपेक्षा वेगळ्या जागेवर दाखविला आहे. म्हणून प्रश्न 2 चे उत्तर 2 हे आहे.)

आता येथून पुढील प्रश्नांची उत्तरे तुम्हाला दिलेल्या वेगळ्या उत्तरपत्रिकेवर द्यावयाची आहेत.

Q Z

1 of 16

P.T.O.

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

प्र. 1. ते 5. → सूचना— खालील प्रत्येक प्रश्नात तीन पदांचा त्यांच्यातील सारखेपणामुळे एक गट

बनतो व एक पद त्यात बसत नाही, ते पद पर्यायामधून निवडा.

1. (1) FKLF (2) AFGA

(3) KPQK (4) PSTP

2. (1) AFK (2) CHM

(3) DNI (4) BGL

3. (1) 31 (2) 37

(3) 69 (4) 71

4. (1) 4164 (2) 8494

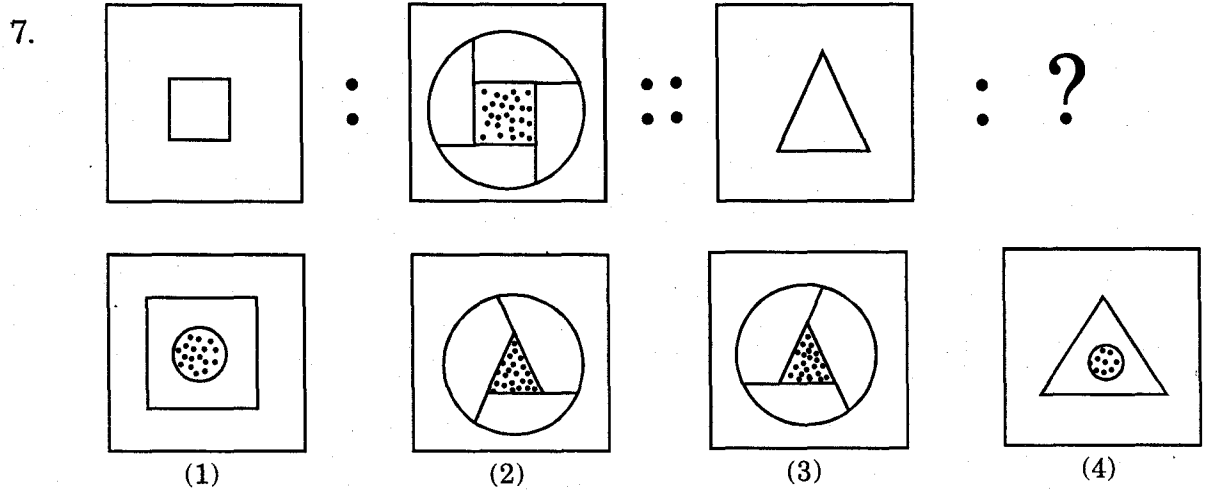
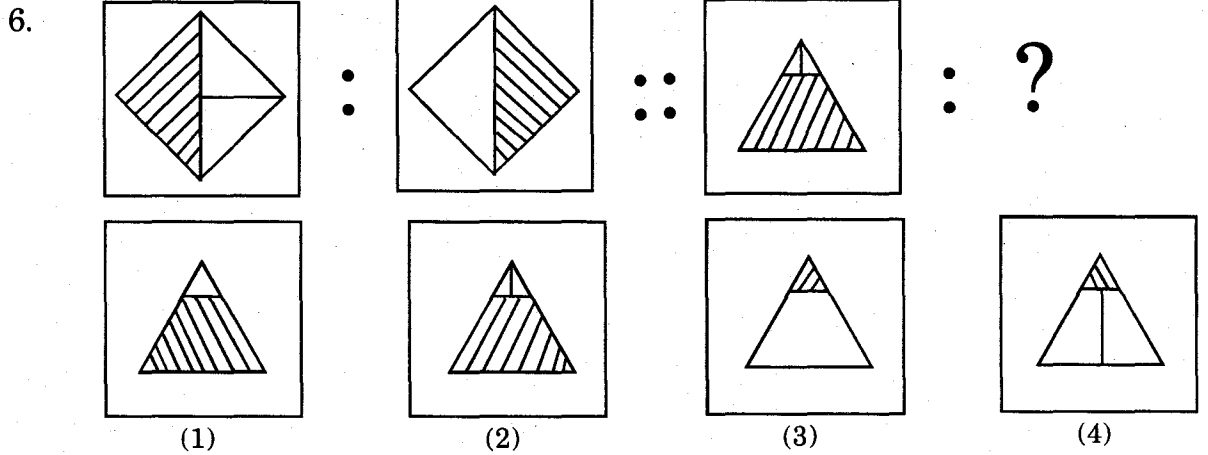
(3) 5204 (4) 5306

5. (1) 326 (2) 418

(3) 236 (4) 212

Space for Rough Work

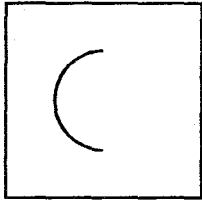
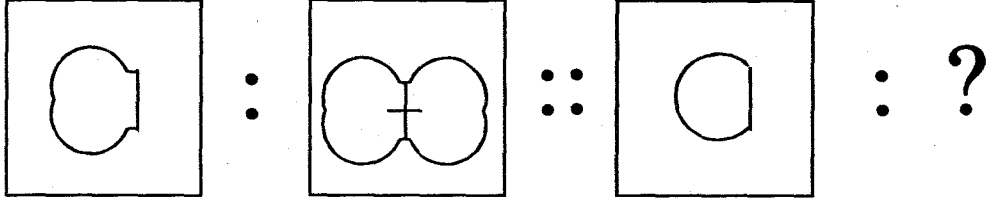
प्र. 6. ते 8. → सूचना—खालील प्रत्येक प्रश्नात पहिल्या आकृतीचा दुसऱ्या आकृतीशी जो संबंध आहे, तोच संबंध तिसऱ्या आकृतीचा चौथ्या आकृतीशी आहे. हे लक्षात घेऊन प्रश्नचिन्हाचे जागी घेणारा सर्वात योग्य पर्याय निवडा.

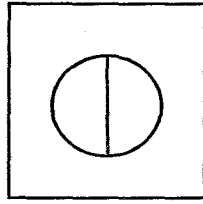
Space for Rough Work

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

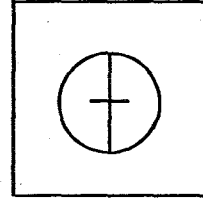
8.

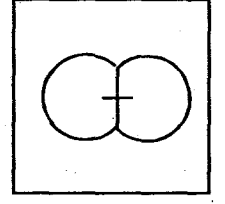
(1)

(2)

(3)

(4)

प्र. 9. ते 15. → सूचना—खालील प्रत्येक प्रश्नात पहिल्या पदाचा दुसऱ्या पदाशी जो संबंध आहे, तोच संबंध तिसऱ्या पदाचा चौथ्या पदाशी आहे. हे लक्षात घेऊन प्रश्नचिन्हाचे जागी येणारा सर्वात योग्य पर्याय निवडा.

9. सिंधू : सतलज :: ? : यमुना

(1) महानदी

(2) गोदावरी

(3) कालीगंगा

(4) गंगा

10. गणित : अंक :: भाषा : ?

(1) शब्द

(2) वाक्य

(3) वर्णाक्षर

(4) मराठी

Space for Rough Work

11. AC : LM :: GI : ?

(1) QR

(2) RS

(3) SR

(4) MN

12. FK : ID :: MT : ?

(1) VW

(2) RK

(3) AD

(4) LI

13. 30 : 915 :: 12 : ?

(1) 220

(2) 150

(3) 900

(4) 145

14. 77 : 7 :: 82 : ?

(1) 8

(2) 5

(3) 6

(4) 7

15. 85 : 40 :: 30 : ?

(1) 0

(2) 4

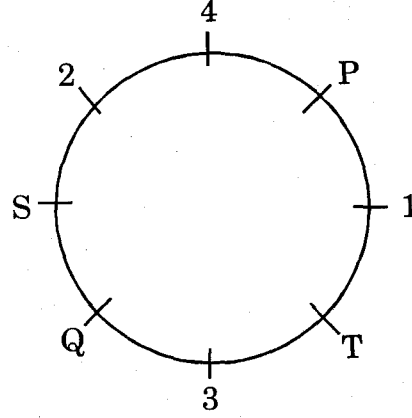
(3) 5

(4) 8

Space for Rough Work

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

प्र. 16. ते 19. → सूचना—वर्तुळावर P ते W ही अक्षरे एका विशिष्ट पद्धतीने मांडली आहेत. काही अक्षराऐवजी अंक दिले आहेत, त्या मांडणीचा अभ्यास करून पुढील प्रश्नांची उत्तरे दिलेल्या पर्यायामधून निवडा.

16. वर्तुळावरील 1 च्या स्थानी कोणते अक्षर येईल ?

- (1) U (2) W
(3) R (4) V

17. वर्तुळावरील 2 च्या स्थानी कोणते अक्षर येईल ?

- (1) U (2) W
(3) R (4) V

18. वर्तुळावरील 3 च्या स्थानी कोणते अक्षर येईल ?

- (1) U (2) W
(3) R (4) V

Space for Rough Work

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

19. वर्तुळावरील 4 च्या स्थानी कोणते अक्षर येईल ?

(1) U

(2) W

(3) R

(4) V

20. अंकमाला : 51647564893874938698

वरील अंकमालेत नजीकच्या दोन अंकांची बेरीज 11 होते, अशा किती जोड्या आहेत ?

(1) 4

(2) 5

(3) 6

(4) 3

प्र. 21. व 22.

अंकमाला : 53246153254356153474351

21. वरील अंकमालेत कोणते अंक दोन वेळा आले आहेत ?

(1) 1 व 2

(2) 1 व 6

(3) 2 व 6

(4) 2 व 4

22. वरील अंकमालेमध्ये 5 पूर्वी लगेच 3 असे किती वेळा आले आहे ?

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

Space for Rough Work

प्र. 23. ते 25. → सूचना—वरील अक्षरमालेतील पहिला गट चौथ्या स्थानी, दुसरा गट पहिल्या स्थानी व चौथा गट दुसऱ्या स्थानी लिहीला आणि तिसरा व पाचवा गट जागीच ठेवला, तर तयार होणाऱ्या नवीन अक्षरमालेवरून पुढील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायात लिहा.

23. वरील अक्षरमालेतील 'G' व 'N' पासून समान अंतरावर असलेले अक्षर कोणते ?

(1) S

(2) Q

(3) T

(4) R

24. वरील अक्षरमालेत 'T' पासून मोजण्यास आठवे असलेले पण 'C' शेजारी नसलेले अक्षर कोणते ?

(1) B

(2) M

(3) H

(4) I

25. वरील अक्षरमालेतील 'M' पासून समान अंतरावर असलेली अक्षरे कोणती ?

(1) RC

(2) RB

(3) PD

(4) QM

Space for Rough Work

प्र. 26. ते 29. → सूचना—अक्षरमालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी काय येईल ?

26. B, D, H, L, N, ?

(1) Q

(2) P

(3) R

(4) S

27. M, H, L, I, ?

(1) L

(2) J

(3) K

(4) M

28. ACB, BEC, CGD, DIE, ?

(1) EGF

(2) EHF

(3) ELF

(4) EKF

29. A, D, I, P, ?

(1) Y

(2) M

(3) T

(4) U

Space for Rough Work

प्र. 30. ते 34. → सूचना—खालील चिन्हमालिकेत/आकृतीमालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणते चिन्ह/आकृती येईल ?

30. ● ○ ○ ☆, ○ ○ ☆ ●, ○ ☆ ● ○, ?

(1) ○ ○ ☆ ● (2) ☆ ○ ● ○

(3) ☆ ● ○ ○ (4) ○ ● ○ ☆

31.

(1)

(2)

(3)

(4)

32.

(1)

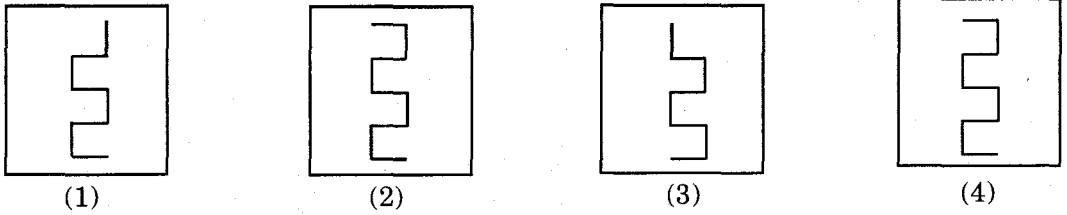
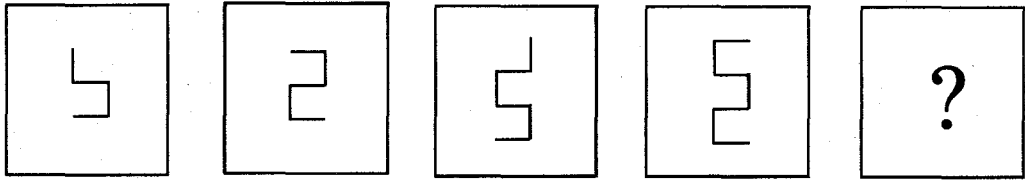
(2)

(3)

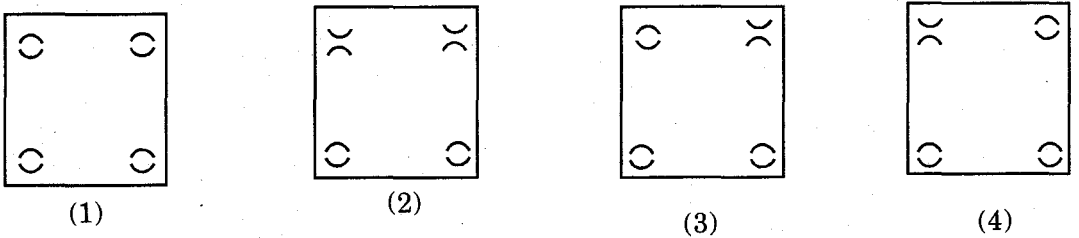
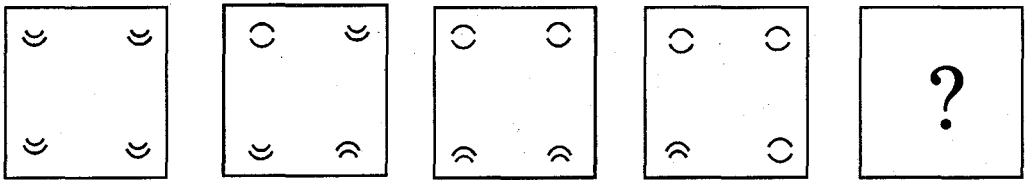
(4)

Space for Rough Work

33.

34.

Space for Rough Work

प्र. 35. ते 38. → सूचना—खालील संख्यामालिकेत प्रश्नचिन्हांच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

35. 1, 2, 6, 24, ?

(1) 96

(2) 72

(3) 48

(4) 120

36. 66, 55, 45, 36, ?

(1) 28

(2) 29

(3) 30

(4) 21

37. 2, 9, ?, 65, 126

(1) 23

(2) 50

(3) 16

(4) 28

38. 253, 374, 495, 5116, ?

(1) 6137

(2) 6127

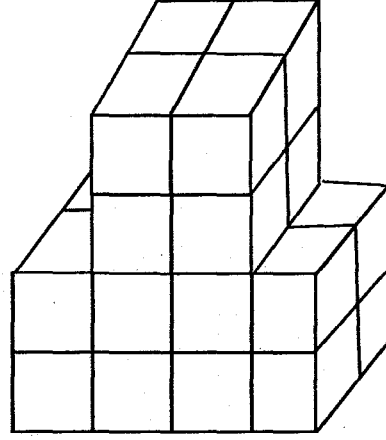
(3) 6117

(4) 6147

Space for Rough Work

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

39. खालील आकृतीतील लहान घनाकृतींची एकूण संख्या किती ?

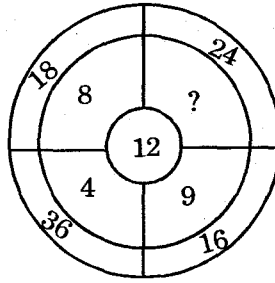
(1) 12

(2) 10

(3) 18

(4) 24

40. खालील आकृतीत प्रश्नचिन्हाचे जागी येणारा पर्याय निवडा :

(1) 4

(2) 5

(3) 6

(4) 7

Space for Rough Work

41. एक घड्याळ दर तासाला 6 सेकंद पुढे जाते, व दुसरे घड्याळ दर तासाला 6 सेकंद मागे पडते, तर सकाळी 8 वाजता ती बरोबर लावल्यास दुसऱ्या दिवशी पहाटे 4 वाजता त्यांच्यात किती फरक पडेल ?

(1) 12 सेकंद

(2) 2 मिनिटे

(3) 4 मिनिटे

(4) 0 सेकंद

42. खाली अपूर्ण प्रश्न आकृती दिली आहे. ती पूर्ण करण्यासाठी योग्य पर्यायी आकृती निवडा :

प्रश्न आकृती

उत्तर आकृत्या

(1)

(2)

(3)

(4)

43. प्रमोद हा पूर्वेला 6 किमी जातो. नंतर तो दक्षिणेस 8 किमी जातो. तर तो मूळ स्थानापासून किती लांब आहे ?

(1) 14 किमी

(2) 10 किमी

(3) 100 किमी

(4) 2 किमी

Space for Rough Work

44. एका सांकेतिक लिपीत शब्द लिहिण्यासाठी अक्षरांच्या ऐवजी चिन्हांचा वापर करतात, मात्र चिन्हांचा क्रम अक्षरांच्या क्रमाप्रमाणे असतोच असे नाही. खाली काही शब्द लिहून दाखविले आहेत :

गवत : \triangle \square *

वजन : \ddagger \circ \square

अनल : \ddagger + \times

सलग : + \triangle \square

यावरून 'गजल' हा शब्द खालीलपैकी कसा लिहावा ?

(1) \square \triangle \ddagger

(2) + \square \ddagger

(3) + * \circ

(4) \triangle \circ +

45. एका सांकेतिक भाषेत 'सधन' हा शब्द 428 असा आणि 'वानवा' हा शब्द 585 असा लिहितात. तर या भाषेत 'धनवान' हा शब्द कसा लिहावा ?

(1) 5288

(2) 2858

(3) 2585

(4) 5252

46. जर $A = 0$, $B = 2$, $C = 4$, $D = 6$, या क्रमाने अक्षरमालेतील अक्षरांच्या किंमती घेतल्यास $G + D =$ किती ?

(1) 16

(2) 18

(3) 20

(4) 24

47. खालील चिन्हमालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारा चिन्हांचा गट लिहा :

a?baab?aabba?bbaabb?

(1) abba

(2) bbaa

(3) baba

(4) abab

48. 5 मे 2002 रोजी शुक्रवार असेल, तर 2005 साली गांधी जयंती कोणत्या वारी आली असेल ?

(1) शुक्रवार

(2) शनिवार

(3) गुरुवार

(4) मंगळवार

Space for Rough Work

प्र. 49. व 50. →

सूचना—खालील मनोऱ्याचे निरीक्षण करून, संख्यामांडणीवरून खालील

प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

2
3 4 5
6 7 8 9
10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27

(उदा. जसे 236 : 101521 तसे 259 : 142027)

49. जर 151623 : 201925, तर 6712 : ?

- (1) 9812 (2) 9813
(3) 8711 (4) 8913

50. जर 1011 : 1623, तर 1413 : ?

- (1) 1824 (2) 1927
(3) 1825 (4) 1925

Space for Rough Work